

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se koncem tega meseca s svetlo cesarico odpeljejo v toplice Kissingen na južnem Nemškem. — Thunova vlada si na vso moč prizadeva, da bo državni zbor izvolil odsek, ki se bo pečal z novo jezikovno postavo in sploh z vsem jezikovnim vprašanjem.

Štajarsko. Deželno učiteljsko društvo se razdeli v nemško in slovensko društvo. Čisto prav! Slovenci pa moramo vedno in vedno tirjati, da se tudi deželni šolski svet v dva oddelka razdeli! Tudi g. Linhart smo na slov. Štajarskem že do grla siti.

Koroško. Torej Schönerer je bil na velikonočni ponedeljek na Razpotju pri Celovcu na shodu. Prišlo ga je gledat in poslušat precej veliko celovških radovednežev, tudi mnogo nemških učiteljev. Slovencev pa orožniki niso pustili blizu. Tudi prav!

Kranjsko. Oni dan so se na shodu v Kamniku izrekli obrtniki za to, naj se v kratkem skliče vseslovenski obrtniški shod. Izvrstno! — V torek so v Ljubljani štrajkali zidarji kranjske stavbinske družbe, ker delavce preslabo plačuje. Nekoliko jim je potem plačo zvišala, nekaj pa odpustila, češ, saj je dovolj »kajharjev«.

Primorsko. Te praznike je bil v Trstu dunajski župan, dr. Lueger; nekega večera pa so mu socijalisti priredili mačkinjo godbo ter tako razgrajali, da jih je morala policija nekaj zapreti.

Hrvaško. V torek je zagrebški uradni list objavil banovo naredbo, s katero se preklicuje nagla sodba za razne okraje zagrebškega, modruško-reškega in likavskega komitata. Za pisanko jim ban tega ni hotel storiti.

Ogersko. Svetli cesar so se v ponedeljek mudili v Budapešti. Bila je ukupna slovesna seja obeh državnih zbornic v spomin postav iz 48. leta. Nato so se vsi poslanci, razun Košutovcev, poklonili v gradu cesarju in kralju ter jim izročili udanostno pismo. Dan 11. aprila pa ostane za zmirom narodni praznik.

Vnanje države.

Rim. Sv. očeta Leona XIII. ne spoštujejo izredno samo krščanski vladarji, ampak tudi turški sultan, ki je oni dan podpisal postavo, vsled katere bode tudi on imel pri Vatikanu svojega poslanika.

Francosko. Občne volitve za poslansko zbornico bodo dne 8. in 22. maja. Daj Bog, da katoličani mnogo sedežev pridobijo! — Židovski pisatelj Zola pride dne 23. maja zopet pred porotnike; zdaj ga toži vojno sodišče.

Rusko. Rusija je na Kitajskem zasedla tudi pristanišče Kočan pri Arturju, ker je ondi prišlo do nemirov. — Car Nikolaj je črnogorskemu knezu podaril 30tisoč pušk-repetirk in 30milijonov patron.

Bolgarsko. Vlada je ostro pismo poslala turški vladi, pa ne radi tega, ker Turek vedno več vojakov zbira ob bolgarski meji, ampak radi cerkvenih zadev v Macedoniji, kjer si pravoslavni Srbi od dne do dne prisvajajo večje cerkvene pravice.

Špansko. Kraljica Kristina je privolila, da se na Kubi ustavi bojevanje z ustaši ter sklene z njimi do jeseni premirje; vendar pa bojaželnih ljudi v Madridu in po drugih mestih neprenehoma ljudstvo šuntajo in zahtevajo, naj Španska severoameriškim Zedinjenim državam napove vojsko, katero pa hočejo preprečiti papež in evropske velesile.

Amerika. Predsednik Zedinjenih držav Mak Kinley, je v ponedeljek izjavil v zbornici poslancev, da takoj do vojske s Špansko ne pride, vendar vlada ne more več trpeti nemirov na Kubi. — Na Kubi je v zadnjih

dveh letih, kar je ondi punt, umrlo za lakoto nad 200tisoč ljudi.

Afrika. Egiptovska in angleška armada vedno dalj prodirata v Sudanu. Oni dan je prišlo med to armado in derviši pod poveljstvom Mahmuda do krvavega boja. Mahmudova vojska je bila popolnoma razpršena; padlo je okoli 3000 dervišev, med temi več vplivnih emirjev ali poglavarjev.

Azija. Uradnike kitajskega vnanjega ministerstva nekdo toži pri kitajskem cesarju, ker so se dali podkupiti od Rusov, da so le-ti prej dobili pristanišče Artur v najem. Podkupljivost je bojda na Kitajskem močno v navadi.

Cerkvene zadeve.

Nabirajmo neprenehoma ude za družbo sv. Mohorja!

Običajni rok za nabiranje udov za Mohorjevo družbo je sicer že minul, vendar pa mislim, da nikakor ne sme nehati agitacija s 5. marcijem za omenjeno družbo.

Po mojem mnenju trajaj nabiranje udov neprenehoma, in sicer tako dolgo, da pridejo v sleherno slovensko hišo prekornostne knjige družbe sv. Mohorja.

Doslej se je vedno vršila nabiranje udov v zimskem času, v katerem imajo ubogi ljudje najmanj zaslužka, a največ izdatkov. Iz lastne skušnje vem, da so mi pravili ljudje, ko sem jih nagovarjal, naj pristopijo k družbi, da nikakor ne morejo; kajti treba je sebi in deci obleke in obuvala, še kruh se bo moral kupiti, a zaslužka ni, dočim bi bilo poleti možno, ko je več zaslužka in veliko manj stroškov.

Ali ne bi kazalo, ko bi se v vsaki župniji ustanovil odbor za nabiranje udov za družbo sv. Mohorja? Ali ne bi vsak ud mesečno lažje 10 kr. plačal, kakor najedenkrat jeden glđ?

Pričakujem, da bodo zato poklicani činitelji, kakor čast. duhovščina, učiteljstvo in dijaštvo, kaj več o nasvetovanem mislili ter potrebno ukrenili.

Narod potrebuje v sedanjih kritičnih časih zdrave in tečne duševne hrane, za katero skrbeti, je sveta dolžnost narodne inteligence.

Fr. H. Kokorički.

Postne pridige v Celovcu.

Pripobožnosti sv. glave v župnijski cerkvi sv. Ilija v Celovcu je letos izborno pridigoval od dne 20. do 28. marcija izvrsten govornik, redemptorist č. o. A. Rössler. Obsirna cerkev je bila vedno natlačeno polna ljudstva, ki je z zanimanjem poslušala besedo božjo. Čast govornik je pa tudi prav dobro pogodil svojo stvar. Neustrašeno je vihtel svoj ostri meč nad brezverstvom in nenravnostjo; upletal je jako umestno času in kraju primerne vzglede iz človeškega življenja, in poslušalec bi se ne bil utrudil, če bi ga bil poslušal tudi cele ure. Ni mi namen podati cenjenim bralcem vsebine njegovih govorov, omenil pa bi le rad nekaj besedij iz predzadnje pridige, ki so zelo značilne za sedanji čas.

Govoreč in povdarjajoč, koliko se greši dandanes z narodno prenapetostjo in s tem škoduje lastnemu in tujim narodom, rekel je med drugim tudi sledeče: »Ne zadostuje k izveličanju, da se pri vsaki priliki bahaš s svojim nemštvom, češ: »Jaz sem Nemeč, jaz se ne bojim nikogar, le Nemeč je kaj vreden itd.«; ne, tvoje nemštvo ti ne bode pomagalo k izveličanju. Jaz sem tudi Nemeč in ponosen sem na svojo narodnost; toda jaz sem ob enem tudi katoličan, in le, ker sem katoličan, smem upati izveličanje. Da sem pa Nemeč, iz tega nikakor ne sledi, da moram zato sovražiti ljudi druge narodnosti. Kaj more kdo zato, da je rojen v tej ali oni deželi, da govori ta ali oni jezik? Vsak jezik je dar božji in zato se ne sme zaničevati. Vsakdo ima pravico veseliti se svojega materinega

jezika. Vprašam vas: Ali je bil Kristus Nemeč, ali so bili apostoli Nemci? Torej ne Nemeč, ampak Kristus me bode izveličal«.

Tako je govoril mož, ki je trd Nemeč, mož, ki pa je poln katoliškega, pravičnega duha in ki se ravna po besedah sv. pisma: »Kar nočeš, da tebi drugi store, tega tudi ti njim ne stori«. Te lepe besede govornikov naj si zapomnijo zlasti tisti Slovenci, ki vedno sanjarijo o blaženi nemščini in zaničujejo svoj materin jezik. Prej se bodeš izveličal, ako ostaneš veren Slovenec, kakor pa, če postaneš brezbožen nemškutar. Isti Bog je ravno tako vstvaril Slovenca, kakor Nemece, in nikjer ni zapovedal, da se mora Slovenec poprej zapisati za Nemca, predno hoče priti v nebesa.

Omenjeno pobožnost sv. glave v tukajšnjem stolnem mestu so upeljali verni predniki sedanjih brezbožnih Celovčanov, ko je razsajala tukaj strašna kuga. V prejšnjih stoletjih je pač koroško ljudstvo bolj zaupalo v Boga, kakor dandanašnji. To pa velja o nemškem delu naše dežele; zakaj slovensko ljudstvo je, koder se ni preveč okuženo po nemškem duhu, se vedno verno in nadkričuje v tem oziru svoje sodeželane. Koroška nam pač daje najjasnejši vzgled, kako pogubonosne posledice ima ponemčevanje. Nikjer se ni tako pridno zatiral in ponemčeval slovenski trpin, kakor ravno na Koroškem. Vse moči so se uporabljale le v ta nekrščanski in barbarski namen, prvo in najpotrebnejše — sv. vera pa se je zanemarjala.

Znano nam je iz zgodovine, kako verno, pobožno in pravno je bilo koroško ljudstvo v prejšnjih stoletjih; to nam pričajo še dandanes mnogostevilne cerkve in kapelice iz prejšnjih stoletij. In mislim, da ne sodim napačno, ako dodam besedam: »Naši predniki so bili zvesto udani Bogu« še trditev: »bili pa so tudi takrat še značajni in neomahljivi Slovenci«. Torej z narodnostjo so prodali večinoma tudi svojo vero. Ali nam ne potrjujejo te resnice naši mnogostevilni nemškutarji in odpadniki? To resnico naj si zapomnijo izdajice, ki vedno trobijo v tuji rog!

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Stolna cerkev v Mariboru 30 fl., Selnica 8 fl., dve dobrotnici 2 fl., Pameč 5 fl. 80 kr., č. g. Planinšek Jakob 1 fl., Dramlje 8 fl. 42 kr., Kebelj 25 fl., Vojnjak 40 fl., Negova 4 fl. 11 kr., Sv. Martin na Paki 5 fl. 10 kr., Širje 4 fl. 20 kr., Sv. Lovrenc na Dravskem polju 8 fl. 50 kr., Sv. Peter pod Sv. gorami 7 fl. 50 kr.

Gospodarske stvari.

Najvažnija opravila v sadonosniku spomladi.

(Konec.)

Po deblih in močnejših vejah večjih mladik, zlasti pa starih dreves se naselijo mahovi in liščaji. V njih se skriva raznovrsten škodljiv mrčes, vrh tega zaprečajo izpuhtevanje drevesnih plinov v zrak in sprejemanje zraka v drevo. Zato so škodljivi in se morajo s strgačem ostrgati in strebti z drevja. Kdor se za mahove in liščaje na sadnem drevju ne briga, ni skrben sadjerejec. Torej preč z njimi!

Na vejah, zlasti jablanovih, zapaziš včasih zelene grmiče. To je tičji lim, rastlina, katera se usede na veje in pije iz njih redilni sok. Zelo škodljiva je in se mora strebti, kakor hitro se zasledi. Če sedi na kaki veji, odreži vejo z limom vred, če pa stoji na debeli veji, globoko izreži iz nje škodljivca in lepo zamaži rano.

Na mladikah vidiš večkrat v tauke bele nitke zamotane suke liste, kateri se zibljejo sem ter tja, ako vetrič pihlja. V teh listih se nahajajo mlade gosenice glogovega beline (metulja), katere so zelo požrešne. Ako jih na